

Vraag nr. 69
van 17 februari 2004
van de heer FRANS RAMON

*Aandacht voor homoseksualiteit in het onderwijs –
Onderzoek*

Op 21 oktober 2003 stelde ik de minister een vraag om uitleg betreffende de aandacht voor homoseksualiteit in het onderwijs. In haar antwoord beloofde zij de resultaten van een onderzoek door de inspectie te bezorgen zodra ze beschikbaar zijn (Handelingen Commissievergadering nr. 38 van 21 oktober 2003, blz. 15-17).

In haar persmededeling van maandag 26 januari 2004 met als titel "Jongeren aanvaarden holebi's, zich outen blijft een probleem", lees ik dat de inspectie terzake tot een besluit is gekomen.

Kan de minister de resultaten meedelen van het onderzoek door de inspectie m.b.t. aandacht voor homoseksualiteit in het secundair onderwijs ?

Antwoord

Tijdens het eerste trimester van dit schooljaar ging de Inspectie Secundair Onderwijs (SO) tijdens haar doorlichtingen na hoe scholen omgaan met het thema holebi-seksualiteit. Uitgangspunt hierbij was dat de overheid een aantal initiatieven heeft genomen met betrekking tot dit thema (de eindtermen, de brochure "Ik weet wie ik ben", de video "Sam en Lisa"). De Inspectie evalueerde in hoeverre scholen hiervan gebruikmaken. Verder werd nagegaan in hoeverre het item holebi-seksualiteit expliciet deel uitmaakt van de leerlingenbegeleiding en van de professionalisering van leerkrachten (bijvoorbeeld via de nascholing).

Het onderzoek was indicatief, er namen 36 scholen aan deel. Het onderzoek werd gevoerd op basis van een vragenlijst, opgesteld door een werkgroep, waarvan inspecteurs en een medewerkster van de Dienst voor Onderwijsontwikkeling deel uitmaakten.

Parallel hiermee heeft de Inspectie SO een bundeling van voorbeelden gemaakt die de voorbije drie schooljaren werden aangetroffen tijdens schooldoorlichtingen en waaruit blijkt op welke wijze dit thema in scholen aan bod komt.

De algemene conclusies zijn de volgende.

Positieve signalen

- Er werd heel wat zichtbaar materiaal aangetroffen op school over het thema.
- Leerkrachten outen zich frequent, zowel tegenover leerlingen als tegenover leerkrachten.
- Leerlingen blijken zich soms in klas- of schoolverband te outen. De leerlingen kennen meestal wel één holebi-leerling op school.
- Alle bevraagde scholen hebben aandacht voor de vakoverschrijdende eindtermen die specifiek aandacht vragen voor holebi-seksualiteit en voor het thema holebi's als onderdeel van de globale leerlingenbegeleiding.
- Het beschikbaar gestelde lesmateriaal met betrekking tot holebi-seksualiteit wordt frequent gebruikt.
- Leerlingenbegeleiding gebeurt vanuit een positieve houding van de school ten aanzien van het thema.

Negatieve signalen zijn echter...

- Heteroseksualiteit blijft de enige norm binnen de Vlaamse scholen. Nuanceringen naar holebi-seksualiteit vindt men zelden terug.
- Er bestaat heel wat onbewuste discriminatie bij jongeren, bijvoorbeeld in het taalgebruik, in de vorm van stereotypering, ... Scholen reageren hierop niet altijd alert.
- Leerkrachten die zich hebben geout, functioneren over het algemeen goed op school. Toch werd uitzonderlijk nog een argwanende houding van de directie ten opzichte van holebi-leerkrachten gemeld, vooral wanneer het om het begeleiden van buitenschoolse activiteiten gaat.
- Van een algemeen uitgebouwd holebi-beleid is in scholen nog niet echt sprake. De inspectie baseert zich op volgende argumenten :

de pedagogische uitdieping van het thema gebeurt vooral binnen levensbeschouwelijke vakken ;

de uitdieping van het thema is leraargebonden ;

nascholingen over het thema worden wel gevolgd, maar meestal enkel door leraren die zich expliciet profileren binnen het luik leerlingenbegeleiding ;

er is geen aandacht voor overleg met betrekking tot het holebi-thema op het niveau van het schoolreglement of de cultuureducatie.

De stelling dat "zich outen moeilijk blijft", is af te leiden uit de scholierenenquête. Deze enquête werd gevoerd door de Universiteit Antwerpen en gefinancierd door het departement Onderwijs. De enquête ondervroeg 41.413 jongeren uit 183 secundaire scholen naar hun houding ten opzichte van holebi's. Hieruit bleek onder andere dat slechts 43 % van de jongeren de vrienden vertellen dat ze holebi zijn. Een derde denkt dat de vrienden negatief op hun "outing" zouden reageren en twee derde van de leerlingen denkt dat medeleerlingen negatief zouden reageren als iemand zich als holebi zou bekend maken. Positiever is dat 70 % denkt dat holebi-seksualiteit bespreekbaar is op school.

De volledige resultaten van de evaluatie door de Inspectie en van de scholierenenquête werden voorgesteld aan het publiek en de pers op 26 januari in het departement Onderwijs.

Als **bijlage** een exemplaar van het rapport van de Inspectie.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)